Zweite große Aufstellung von
Urban Walter's
OPTO-PLASTISCHER
WELT-AUSSTELLUNG,

ist für Jedermann höchst interessant zu sehen durch **100** Gläser,

bestehend in 12 Tableaux der merkwürdigsten Weltbegebenheiten neuester Zeit.

Programm:

1. Die Stadt Billin bei Teplitz. Winterlandschaft bei Abenddämmerung.
2. Die Schlacht in der Hauptstraße von Csetate unweit Kalafat den 10. Jän. 1854 Früh um 7 Uhr. Die türkische Infanterie, unter dem Befehl des Ismail Pascha und Sefik Bei, an der Spitze eines Jäger-Regiments, rückt, nachdem sie die Feinde von der Batterie vertrieb, auf der Hauptstraße vor. Die Russen, in Häusern, Erdlöchern und Heuschobern versteckt, unterhielten ein wohlgezieltes Flintenfeuer auf die Gegner, während ihre Geschütze deren Reihen durch Kartätschen lichteten, rückten die Türken unerschütterlich vor, ein furchtbares Handgemenge entspann sich, die türkischen Glieder wurden gebrochen, und jeder Einzelne schien für sich zu kämpfen; so drangen sie in ungeordneten Haufen vor, und trieben den Feind vor sich her, welcher sich langsam zurückzog und an der Kirche sich wieder festzusetzen suchte, welches jedoch vereitelt wurde, indem die türkische Cavallerie, die sich rechts gezogen hatte, aus einer Auenstraße, welche direct nach der Kirche führte, mit einer Batterie leichter Feldstücke in die Hauptstraße hinein feuerte. Die Russen fanden die Position bald zu gefährlich, und zogen sich eiligst, von den Jägern verfolgt, nach ihren Schanzen auf der Höhe zurück.
3. Das alte Rom vor Christi Geburt, merkwürdig durch seine alte Bauart.
4. Die im Hafen von Sebastopol versenkten rußischen Schiffe und die Taucher auf dem Meeresboden. Im Anfange des Krimfeldzuges versenkten die Russen bekanntlich eine Anzahl großer aber alter Kriegsschiffe am Eingange des Hafens von Sebastopol, um denselben der Flotte der Westmächte zu sperren. Es lagen nun in demselben 5 Linienschiffe, 17 Fregatten, 6 Corvetten, 10 Kriegsbriggs, 6 Kriegsschoner, 15 Kriegsdampfer, 23 Transportschiffe, 19 Kauffartheischiffe und mehrere kleinere Fahrzeuge, die im Ganzen einen Werth von 100 Millionen Rubel hatten.
5. Paris, Haupt- und Residenzstadt von Frankreich, colossale Rundansicht, durch 16 Gläser gesehen. Nie ist diese in der Geschichte so berühmte Stadt in ihrer ganzen Größe und Schönheit dem Beschauenden so vorgeführt worden, als es hier der Fall ist, indem nicht allein die Stadt selbst mit ihren Myriaden von Häusern, Kirchen und Pallästen, sondern auch die reizenden Umgebungen derselben treu nach der Natur sich dem Auge darstellen. Diese Ansicht, eine der großartigsten von Paris, wird selbst den strengsten Kunstrichter zufriedenstellen.
6. Der Rückzug von Kars, große Schlachtansicht von der Krimm.
7. Die königlich-preußische Restdenzstadt Berlin, dargestellt von der Zinne des Schlosses, gegenüber dem Lustgarten, so, daß man die ganze Gegend, die königl. Münze und das Zeughaus, die berühmte ganz aus Ziegelsteinen erbaute Werderische Kirche, die Gensd'armerie-Thürme, das Schauspielhaus, die Linden, das Brandenburger-Thor, das Museum, die Domkirche, Marienkirche, Georgskirche, Nikolajkirche und Parochialkirche erblickt, welches den Glanzpunct Berlin's bildet.
8. **Der Uebergang der k. k. Truppen über den Poo bei Cambio.**
9. Die Einnahme des Malakoffthurmes, der Fall von Sebastopol, großes Cyklorama; die Ufer des schwarzen Meeres, Kriegsschauplatz der Krimm, Sebastopol, Fort Katharina, Fort Constantin, Fort Paul, Fort Sebastopol, Fort Nicolaus, Fort Quarantain, große 40 Meilen weite Uebersicht der Krimm mit dem Fall des Malakoffthurmes den 8. und 16. September 1855.
10. Der Sultan Abdul-Medschid nach der Schwertumgürtung (bei den Türken statt Krönung), von den Würdenträgern umgeben, aus der h. Moschee von Ejjub zurückreitend in die Burg.
11. Der Sturm auf Silistria den 3. Juni 1854. Den Türken wurde verrathen, daß die Russen eine Mine angelegt hatten, worauf sie in gerader Richtung eine Gegen-Mine anlegten, einen Ausfall machten, und nach kurzen Gefecht einen Schein-Rückzug veranstalteten und 8 Kanonen im Stich ließen, dadurch aber den Feind auf den unterirdischen Krater lockten, welcher mit furchtbarem Gekrach in die Luft flog. Die Explosion war so stark, daß die Scheidewand der russischen Mine durchbrach und auch diese in die Luft flog.
12. Christmorgen-Scene nach der Frühkirche. Im Erkerzimmer des Hauses im Vordergrunde ist bereits der Christbaum angezündet, umgeben von den Eltern und einer frohen Schaar von Kindern. Ein alter Herr in der Tracht des 18. Jahrhunderts beobachtet gemüthlich von Außen diese Festlichkeit, während eine bejahrte Dame, von ihrem Diener begleitet, aus der Kirche die Berggasse heraufkömmt. Das matte Lämpchen der Straßenlaterne erlischt, um dem Scheine des anbrechenden Morgens zu weichen.

Verehrungswürdige!

Der Gefertigte stattet seinen innigsten Dank für den früheren Besuch ab, und verbürgt Einem hohen kunstsinnigen Publikum auch bei dieser zweiten Aufstellung die nöthige und naturgetreue Aufnahme sämmtlicher Gegenstände.

Dero ergebenster **Urban Walter**, Eigenthümer.

Die zweite Aufstellung ist nur 8 Tage zu sehen, dann findet die dritte Aufstellung Statt.
Das Cabinet ist täglich von 9 Uhr Morgens bis 9 Uhr Abends, und von 6 Uhr an bei guter Beleuchtung offen.

Eintrittspreis: 20 kr. ö. W. — Kinder zahlen die Hälfte.

Das Schaulocal ist in der eigens hierzu erbauten Blechbude.

Druga wielka wystawa
optyczno-plastycznej, wielce interesującej
WYSTAWY ŚWIATOWEJ,
Urbana Waltera,

składającej się z 12 obrazów zdarzeń światowych uwagi najgodniejszych z najnowszych czasów.

Za pomocą **100** szkieł.

PROGRAM:

1. Miasto Billin przy Cieplicach. — Krajobraz zimowy przy zmroku wieczornym.
2. Bitwa na głównej ulicy Czetate w pobliżu Kalafatu, 10. Stycznia 1854 z rana o 7. godzinie. Piechota turecka, pod przewództwem Ismaila Paszy i Szeszyka Beja, na czele pułku strzelców, postępuje główną ulicą, spędzając nieprzyjaciela od bateryi. — Rosyani, skryci po domach, jamach i stogach, celnym ogniem z ręcznej broni razili nieprzyjaciela, podczas kiedy ich działa szeregi tychże kartaczami przerzadzali — pomimo to Turcy postępywali naprzód, zawiązała się okropna walka, szeregi tureckie przełamano, i każden zdawał się walczyć o własne życie; tym sposobem parli się naprzód w kupach bezładnych, pędząc nieprzyjaciela przed sobą, któren cofając się z wolna, miał zamiar zająć pozycyę pod kościołem, co jednakże do skutku nie przyszło, ponieważ konnica turecka, która się w prawo udała, z ulicy prowadzącej wprost ku kościołowi z baterẏi lekkich dział w główną ulicę strzelała. Rosyani widząc, że pozycya ta bardzo niebezpieczna, cofnęli się prześladowani od strzelców ku szańcom swym na wzgórzu.
3. Stary Rzym przed narodzeniem Chrystusa, uwagi godny z powodu starego sposobu budowania.
4. Rosyjskie okręta zatopione w porcie Sebastopolskim i nurki na dnie morskiem. Na początku wojny krymskiej zatopili Rosyanie pewną ilość wielkich starych okrętów wojennych u wnyjścia do portu Sebastopolskiego, aby go zrobić nieprzystępnym flocie Mocarstw zachodnich. Leżało w nim 5 okrętów liniowych, 17 fregat, 6 korwet, 10 brygów wojennych, 6 szonerów wojennych, 15 parowców wojennych, 23 okrętów transportowych, 19 okrętów kupieckich i kilka mniejszych statków, w ogólnej wartości 100 milionów rubli.
5. Paryż, główne miasto i stolica Francyi, kolosalny widok za pomocą 16 szkieł. Nigdy jeszcze miasto to tak historyczne nie było w całej swej wielkości tak wystawione na widok jak tu, gdyż nie tylko miasto same z myryadami domów, kościołów i pałaców, ale i powabne okolicy tegoż, zdjęte wiernie z natury, są przedstawione. Widok ten Paryża, jeden z największych, nawet największych znawców zadowolni.
6. Odwrót z pod Karsu, wielki widok z wojny krymskiej.
7. Królewsko-pruska stolica Berlin, przedstawiona ze szczytu zamku, naprzeciw ogrodu (Lustgarten), tak że widać całą okolicę, królewską mennicę i zbrojownię, sławny z samych cegieł zbudowany kościół Werderski, wieży żandarmeryi, teater, lipy, bramę brandeburską, muzeum, kościół katedralny, kościół panny Maryi, kościół św. Jerzego, kościół św. Mikołaja i kościół parafialny, które to budynki stanowią najpiękniejszą część Berlina.
8. **Przechód c. k. wojska przez Poo przy Cambio.**
9. Wzięcie wieży Małakowy, upadek Sebastopola, wielkie cyklorama; brzeg czarnego morza, plac boju w Krymie, Sebastopol, warownie: Katarzyna, Konstanty, Paweł, Sebastopol, Mikołaj, Kwarantana, wielki 40milowy widok Krymu z upadkiem wieży Małakowy 8. i 16. Września 1855.
10. Sułtan Abdul-Medzid, otoczony przez dygnitarzów, po ceremonii przypasania miecza (u Turków zamiast koronacyi), powracający wierzchem z świętej moszei Ejjub do dworu.
11. Szturmowanie Sylistryi 3. Czerwca 1854. Turkom zdradzono, że Rosyanie minę podłożyli, w skutek czego ciż podłożyli w rownym kierunku przeciw-minę, wpadli i po krótkiej walce wykonali odwrót pozorny, zostawiwszy 8 dział w polu, przez co zwabili nieprzyjaciela na krater, któren z okropnym hukiem wysadzony został w powietrze. Eksplozya była tak silną, że przełamała ścianę między-minową, i rosyjska mina wysadzoną została w powietrze.
12. Scena z poranku Bożego narodzenia po mszy pastérskiej. W pokoju na przodzie stoi drzewko Chrystusowe z zapalonemi świeczkami, otoczone od rodziców i wesołej gromadki dzieci. Podeszły jegomość w ubiorze z 18. stólecia przygląda się z zadowolnieniem zewnątrz uroczystości, podczas gdy dama wiekowa w towarzystwie służącego idzie z kościoła ulicą pod górę.

Szanowni!

Podpisany składa najszczerszą podziękę za przeszłe odwidziny, i jak w poprzedniej, tak i w tej wystawie ręczy za wierne zdjęcie obrazów. **Urban Walter**, właściciel.

Druga wystawa trwać będzie tylko przez 8 dni, potem nastąpi trzecia.
Gabinet otwarty codzień od godziny 9. z rana do 9. wieczorem, a od 6. wieczorem przy dobrem oświetleniu.

Wstęp kosztuje 20 centów. — Dzieci płacą połowę.

Miejscem wystawy jest umyślnie do tego zbudowana buda blaszana.

(Z. n. st. G.) Gedruckt bei M. F. Poremba in Lemberg 1859.